

Les 180 - Antwoorden

Opdracht 1: Vervoeg het werkwoord נִפְצַע niftza [nif'al] Gewond worden/raken.

Persoon	Tegenwoordige tijd	Verleden tijd	Toekomende tijd	Persoon
Ik (m)	נִפְצַע niftza	נִפְצַעְתִּי niftzatie	אֶפְצַע èpátza	אֲנִי
Ik (v)	נִפְצַעַת niftza'at	נִפְצַעְתִּי niftzatie	אֶפְצַע èpátza	אֲנִי
Jij (m)	נִפְצַע niftza	נִפְצַעְתָּ niftzatá	תִּפְצַע tipátza	אַתָּה
Jij (v)	נִפְצַעַת niftza'at	נִפְצַעְתָּ niftzat	תִּפְצַעִי tipátzie	אַת
Hij	נִפְצַע niftza	נִפְצַע niftza	יִפְצַע yipátza	הוא
Zij	נִפְצַעַת niftza'at	נִפְצַעָה niftze'áh	תִּפְצַע tipátza	היא
Wij (m)	נִפְצַעִים niftza'iem	נִפְצַעְנוּ niftzanie	נִפְצַע nipátza	אֲנַחְנוּ
Wij (v)	נִפְצַעוֹת niftza'ot	נִפְצַעְנוּ niftzanie	נִפְצַע nipátza	אֲנַחְנוּ
Jullie (m)	נִפְצַעִים niftza'iem	נִפְצַעְתֶּם niftzatèm	תִּפְצַעוּ tipátz'oe	אַתֶּם
Jullie (v)	נִפְצַעוֹת niftza'ot	נִפְצַעְתֶּן niftzatèn	תִּפְצַעוּ tipátz'oe	אַתֶּן
Zij (m)	נִפְצַעִים niftza'iem	נִפְצַעוּ niftzoe	יִפְצַעוּ yipátz'oe	הֵם
Zij (v)	נִפְצַעוֹת niftza'ot	נִפְצַעוּ niftzoe	יִפְצַעוּ yipátz'oe	הֵן

Geb. wijs: m: הִפְצַע hipátze, v: הִפְצַעִי hipátzie, mv: הִפְצַעוּ hipátz'oe, inf: לְהִפְצַע l^ehipátza

Opdracht 2 is gemakkelijk: Vervoeg het werkwoord עָזַר ázar [pa'al] Helpen.

Persoon	Tegenwoordige tijd	Verleden tijd	Toekomende tijd	Persoon
Ik (m)	עוֹזֵר ozer	עָזַרְתִּי ázartie	אֶעֱזֹר è'èzor	אֲנִי
Ik (v)	עוֹזֵרַת ozèrèt	עָזַרְתִּי ázartie	אֶעֱזֹר è'èzor	אֲנִי
Jij (m)	עוֹזֵר ozer	עָזַרְתָּ ázartá	תִּעֲזֹר ta ^a zor	אַתָּה
Jij (v)	עוֹזֵרַת ozèrèt	עָזַרְתָּ ázart	תִּעֲזָרִי ta'azrie	אַת
Hij	עוֹזֵר ozer	עָזַר ázar	יִעֲזֹר ya'azor	הוא
Zij	עוֹזֵרַת ozèrèt	עָזְרָה ázráh	תִּעֲזֹר ta ^a zor	היא
Wij (m)	עוֹזְרִים ozriem	עָזַרְנוּ ázarnoe	נִעֲזֹר na'azor	אֲנַחְנוּ
Wij (v)	עוֹזְרוֹת ozrot	עָזַרְנוּ ázarnoe	נִעֲזֹר na'azor	אֲנַחְנוּ
Jullie (m)	עוֹזְרִים ozriem	עָזַרְתֶּם ázartèm	תִּעֲזְרוּ ta ^a zroe	אַתֶּם
Jullie (v)	עוֹזְרוֹת ozrot	עָזַרְתֶּן ázartèn	תִּעֲזְרוּ ta ^a zroe	אַתֶּן
Zij (m)	עוֹזְרִים ozriem	עָזְרוּ ázroe	יִעֲזְרוּ ya'azroe	הֵם
Zij (v)	עוֹזְרוֹת ozrot	עָזְרוּ ázroe	יִעֲזְרוּ ya'azroe	הֵן

Gebiedende wijs: m: עֲזֹר ^azor, v: יִעֲזָרִי izrie, meervoud: עָזְרוּ izroe, infinitief: לְעֲזֹר la^azor

Opdracht 3: Geef de vertaling en de uitspraak:

Ik had een ongeluk	אֶפְשֵׁר לְהַזְמִין אִמְבּוּלָנְס
הִיְתָה לִי תֵאוּנָה	èfshár l ^e hazmin amboelans
הָיְתָה לִי תֵאוּנָה (vrouwelijk!)	Wilt u een ambulance bestellen
לֹא רָאִיתִי אֶת הַרְמָזוֹר הָאָדוּמָה	Deze vrouw is zwaar gewond
lo rá'itie haramzor há'ádomáh	הָאִישָׁה הַזֹּאת פְּצוּעָה קָשָׁה
Ik zag het rode stoplicht niet	ha'isháh hazot p ^e tzoe'áh qasháh
Ik ben licht gewond	Zij heeft een gebroken linkerbeen
אֲנִי פְּצוּעַ קָל	יֵשׁ לָהּ רֶגֶל שְׂמֵאלִית שְׁבוּרָה
^a nie pátzoe'a qal	yesh láh règèl smoliet sh ^e voeráh
Ik (m, v) heb een dokter nodig	Wilt u [naar] de politie opbellen
אֲנִי צָרִיךְ (צָרִיכָה) רוֹפֵא	הֵאָם אַתָּה רוֹצֵה לְקַרֵּא לְקוֹלָטְרוֹ
^a nie tzariech (tz ^e richah) rofe	ha'iem attáh rotzèh liqro [l ^e talpen] lamishtaráh
הַנוֹסֵעַ בְּרֶכֶב לֹא נִפְגַּע	הַנּוֹסֵעַ בְּרֶכֶב לֹא נִפְגַּע
hanose'a barèchèv lo nifga	הַנּוֹסֵעַ בְּרֶכֶב לֹא נִפְגַּע
De passagier in het voertuig was niet gewond	Mijn hoofd doet pijn

Les 181 – Judaïca 43/Leven 6 – Echtscheiding

Helaas geldt niet voor alle huwelijken, dat ze duren 'tot de dood ons scheidt'. Dit was ongetwijfeld wel Gods bedoeling, maar – zoals Jezus zei - *Mozes heeft vanwege de hardheid van uw hart u toegestaan uw vrouw te verstoten; maar van het begin af is het zo niet geweest.* (Matteüs 19:8, HSV).

De geschiedenis van de Joodse echtscheiding is een voortdurende poging tot het corrigeren van de vanuit de Bijbel bestaande ongelijkheid tussen man en vrouw in het Joodse huwelijk. Daarin kan alleen de man het huwelijk beëindigen door zijn vrouw een scheidbrief te geven. In de loop der eeuwen hebben rabbijnen in de Talmoed beperkingen opgelegd aan de man bij het wegzenden van zijn vrouw, en in de ketoebah (huwelijksakte) werden bepalingen opgenomen die de vrouw beschermen in geval van een echtscheiding, zoals teruggave van de bruidsschat en de meegebrachte goederen en ondersteuning totdat zij hertrouwt. (Bron: *My Jewish Learning*).

scheidingen moeten dus door een *bet dien* worden uitgesproken. Volgens de *halachah* (Joodse wet) is het noodzakelijk dat de man instemt met de scheiding, en kan hij hiertoe niet gedwongen worden. Gebeurt dat wel, dan is de scheiding niet geldig. Een *mesoerevet get* zit gevangen in een huwelijk, een situatie die soms jarenlang kan duren. Ze kan niet hertrouwen, en vaak is er onduidelijkheid over de zeggenschap over kinderen en financiën. Bovendien zijn ze chantabel: een man kan geld eisen in ruil voor instemming met een *get* (scheiding). 'In de onafhankelijkheidsverklaring van 1948 staat dat mannen en vrouwen gelijk zijn voor de wet, en dezelfde sociale en politieke rechten hebben. In de praktijk is dat niet zo,' aldus Waller.

Gevangen zitten in een huwelijk is voor veel vrouwen in Israël een schrijnend probleem. In dit land worden alle zaken aangaande geboorte, huwelijk, scheiding en dood door religieuze rechtbanken (*baté dien*) geregeld. Het land kent geen burgerlijk huwelijk, alleen een religieus huwelijk. Ook

(Uit het artikel 'Doodlopende weg' van Sarah Whitlau in NIW 29 mei 2012, over Michal Waller, die in Israël vrouwen bijstaat die willen scheiden, terwijl hun man dit weigert).

Woordenschat

גֵּרֵשׁ, גֵּרֵשׁ	geresh [pi'el]	Verjagen, verbannen, verdrijven
גֵּרֵשׁ, גֵּרֵשׁ	gèrèsh	Apostrofe ' , om weggelaten letters aan te geven
הִתְגַּרֵּשׁ	hitgáresh [hitpa'el]	Scheiden לְהִתְגַּרֵּשׁ (inf) l ^e hitgaresh
	<i>Een typisch wederkerig werkwoord, scheiden doe je samen, van elkaar.</i>	
גִּירוּשִׁים, גִּירוּשִׁין	g ^e roeshiem, g ^e roeshien	Scheiding (-ien is de Aramese meervoudsvorm)
גְּרוּשׁ	gároesh (m)	Gescheiden man
גְּרוּשָׁה	g ^e roesháh (v)	Gescheiden vrouw
גֵּט	get (m)	Scheiding(sacte), het scheiden,
גִּיטִין	gitien (mv)	Scheidbrief
סְדוּר גֵּט	siddoer get	Regeling van de echtscheiding
נָתַן גֵּט לְאִשְׁתּוֹ	nátan get l ^e ishto	Zich van zijn vrouw laten scheiden
סֵרֵב, סֵרֵב, סֵרֵב	serav of serev [pi'el]	Weigeren
סְרוֹב, סֵרֵב	seroev (m)	Weigering
מְסוֹרֵבֶת גֵּט	m ^e soerèvèt get (v)	Vrouw aan wie een echtscheiding wordt geweigerd
עָגוּן	ágoen (m)	Verlaten man
עָגוּנָה	ágoenáh (v)	Verlaten vrouw; 'Geketende', vrouw, gebonden aan
עָגוּנוֹת	ágoenot (mv)	een vorig huwelijk, doordat de man afwezig is en zijn lot onduidelijk, of zij geen scheidingsacte (get) krijgt van haar man, zodat ze niet kan hertrouwen.
בַּעַל לְשֻׁעֲבָר	ba'al l ^e shè'ávar	ex-man, 'man van voorheen'
אִשָּׁה לְשֻׁעֲבָר	isháh l ^e shè'ávar	ex-vrouw, 'vrouw van voorheen'
עוֹרֵךְ דֵּין	orech dien	Advocaat, jurist

בֵּית־דִּין	bet dien (m)	(Rabinale) rechtbank
חֲלוּקַת רְכוּשׁ	ch ^a loeqqat r ^e choesh	Verdeling van bezittingen/inboedel
מְזוֹנוֹת [דְּמִי]	[d ^e me] m ^e zonot (m mv)	Alimentatie, voeding
אֲפוֹטְרוֹפּוֹס	apotropos (m)	Voogd (Grieks)
אֲפוֹטְרוֹפְסוֹת	apotropsoet	Voogdij (Grieks)

Opdracht 3: Vertaal en geef de uitspraak. Zie les [68](#), [107](#), [126](#), [130](#), [177](#).

Waarom houd jij (m) niet van mij?

.....

.....

Ik (m) haat jou (v)!

.....

.....

Ik (v) haat jou (m) ook!

.....

.....

Ik zal van jou (v) scheiden

.....

.....

Waarom weiger jij (v) de scheiding?

.....

.....

Ik vraag meer alimentatie

.....

.....

Ik zoek een goede jurist

.....

.....

Gisteren zag ik mijn vroegere man

.....

.....

Hij trouwde met een gescheiden vrouw

.....

.....

Opdracht 1: Vervoeg het werkwoord הִתְגַּרַּשׁ hitgáresh [hitpa'el] Scheiden, zie [Les 51](#).

Persoon	Tegenwoordige tijd	Verleden tijd	Toekomende tijd	Persoon
Ik (m)	.....	.....	.....	אָנִי
Ik (v)	מִתְגַּרַּשֶׁת mitgarèshèt	הִתְגַּרַּשְׁתִּי hitgarashtie	אֲתִגַּרַּשׁ ètgáresh	אָנִי
Jij (m)	.....	.....	.....	אַתָּה
Jij (v)	.....	.....	.....	אַתְּ
Hij	.....	.....	.....	הוא
Zij	.....	.....	.....	היא
Wij (m)	.....	.....	.....	אֲנַחְנוּ
Wij (v)	.....	.....	.....	אֲנַחְנוּ
Jullie (m)	.....	.....	.....	אַתֶּם
Jullie (v)	.....	.....	.....	אַתֶּן
Zij (m)	.....	.....	.....	הֵם
Zij (v)	.....	.....	.....	הֵן

Geb. wijs: m: ....., v: ....., mv: ....., inf: לְהִתְגַּרַּשׁ lehitgáresh

Opdracht 2: Vervoeg het werkwoord סָרַב serav [pa'el] Weigeren.

Het wordt net zo vervoegd als berach/berech, zegenen, Les 53.

Persoon	Tegenwoordige tijd	Verleden tijd	Toekomende tijd	Persoon
Ik (m)	.....	.....	.....	אָנִי
Ik (v)	מְסָרֶבֶת m ^e sárèvèt	סָרַבְתִּי seravtie	אֲסָרֵב a ^a sárev	אָנִי
Jij (m)	.....	.....	.....	אַתָּה
Jij (v)	.....	.....	.....	אַתְּ
Hij	.....	.....	.....	הוא
Zij	.....	.....	.....	היא
Wij (m)	.....	.....	.....	אֲנַחְנוּ
Wij (v)	.....	.....	.....	אֲנַחְנוּ
Jullie (m)	.....	.....	.....	אַתֶּם
Jullie (v)	.....	.....	.....	אַתֶּן
Zij (m)	.....	.....	.....	הֵם
Zij (v)	.....	.....	.....	הֵן

Geb. wijs: m: ....., v: ....., mv: ....., infinitief: לְסָרֵב le^asárev

Deze [Introductie cursus Hebreeuws](#) behoort bij de [Israël-weekbrief](#).

Bronnen: [hebreuws.net](#), [millon](#); [www.myjewishlearning.com/article/jewish-divorce-101/](#); NIW; [www.myjewishlearning.com/article/rabbinic-and-post-rabbinic-divorce/](#)

Zie ook: [www.timesofisrael.com/topic/jewish-divorce/](#) (reeks artikelen)